

KICHIK BIZNESDA INNOVATSIYALARNI JORIY ETISHNING SAMARADORLIGI

Toirjonov Sardor Dilshodjon o'g'li

Davlat aktivlarini boshqarish agentligi

Ishlar boshqaruvchisi o'rinbosari

Annotatsiya: Ushbu maqolada kichik biznesda innovatsiyalarni joriy etishning samaradorligi o'rganilgan. Innovatsiyalarni joriy etishning samaradorligi faqatgina texnologik yangiliklar bilan cheklanib qolmay, balki menejment, marketing va ishchi kuchi strategiyalarini takomillashtirishni ham o'z ichiga oladi. Shuningdek, kichik biznesda innovatsiyalarni amalga oshirishning to'siqlari va ularni yengib o'tish yo'llari ham tahlil qilingan. Maqola kichik biznesni rivojlantirishda innovatsiyalarni qo'llashning ahamiyatini ko'rsatib, ushbu jarayonning samarali va muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun zarur bo'lgan strategiyalarni tavsiya etadi.

Kalit so'zlar: Kichik biznes, Innovatsiyalar, Iqtisodiy o'sish, Raqobatbardoshlik, Texnologik yangiliklar, Ishlab chiqarish samaradorligi, Marketing.

Аннотация: В статье рассматривается эффективность внедрения инноваций в малом бизнесе. Эффективность внедрения инноваций не ограничивается технологическими инновациями, но также включает в себя совершенствование стратегий управления, маркетинга и кадровых ресурсов. Также были проанализированы барьеры на пути внедрения инноваций в малом бизнесе и пути их преодоления. В статье подчеркивается важность применения инноваций в развитии

малого бизнеса и рекомендуются стратегии, необходимые для эффективной и успешной реализации этого процесса.

Ключевые слова: Малый бизнес, Инновации, Экономический рост, Конкурентоспособность, Технологические инновации, Эффективность производства, Маркетинг.

Abstract: This article examines the effectiveness of innovation in small businesses. The effectiveness of innovation is not limited to technological innovations, but also includes improving management, marketing, and workforce strategies. It also analyzes the barriers to innovation in small businesses and ways to overcome them. The article shows the importance of using innovations in small business development and recommends strategies for the effective and successful implementation of this process.

Key words: Small business, Innovation, Economic growth, Competitiveness, Technological innovations, Production efficiency, Marketing.

O'zbekistonda kichik biznesning iqtisodiy ko'rsatkichlarini oshirishda innovatsiyalarning o'rni har jihatdan katta. Innovatsiyalar nafaqat ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarini optimallashtirish, balki kichik bizneslarning raqobatbardoshligini oshirishga ham yordam beradi.

So'nggi yillarda O'zbekistonda kichik biznes mamlakat iqtisodiy manzarasining muhim tarkibiy qismiga aylanib bormoqda. Mamlakat o'z iqtisodiyotini diversifikatsiya qilishga intilayotgan bir paytda kichik korxonalar yangi ish o'rinlari yaratish, qashshoqlikni qisqartirish va umumiy iqtisodiy rivojlanishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Biroq, doimiy rivojlanayotgan global bozorda raqobatbardosh bo'lib qolish uchun ushbu korxonalar samaradorlikni oshiradigan, samaradorlikni oshiradigan va barqaror

o'sishni ta'minlaydigan innovatsion amaliyotlarni qo'llashlari kerak. Innovatsiyalar endi kichik biznes uchun hashamat emas, balki zaruratdir. Yangi texnologiyalar, raqamli yechimlar va innovatsion boshqaruv amaliyotlarini integratsiyalash orqali korxonalar operatsiyalarni soddalashtirishi, xarajatlarni kamaytirishi va iste'molchilar talablarini yaxshiroq qondirishi mumkin. Innovatsiyalarni joriy etish, shuningdek, kichik korxonalarga yangi bozorlarga chiqish, mahsulot sifatini yaxshilash va mijozlarga xizmat ko'rsatishni yaxshilash imkonini beradi, bu esa rentabellikni oshirish va uzoq muddatli muvaffaqiyatga olib keladi.

Innovatsiyalarni joriy etish, yangi texnologiyalarni tatbiq qilish va samarali menejment tizimlarini yaratish kichik bizneslar uchun katta afzalliklar taqdim etadi (1-rasm).

1-rasm. Kichik biznesda innovatsiyalarni joriy etishning afzalliklari. [1]

Texnologik innovatsiyalar va ishlab chiqarish samaradorligi

Innovatsiyalar yordamida kichik bizneslar o'z faoliyatini zamonaviylashtirishi mumkin. Yangi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va raqamli tizimlarni qo'llash orqali xarajatlarni kamaytirish va mahsulot ishlab chiqarish samaradorligini oshirish mumkin. O'zbekiston iqtisodiyotida raqamli texnologiyalarning rivojlanishi kichik bizneslarga o'z faoliyatini tezlashtirish va optimallashtirish imkonini bermoqda. Misol uchun, kichik bizneslar uchun ishlab chiqarish jarayonlarini kompyuter tizimlari orqali nazorat qilish, ma'lumotlar bazasini yuritish va onlayn savdo platformalaridan foydalanish kabi texnologiyalar ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi.

Raqobatbardoshlikni oshirish

Innovatsiyalar kichik bizneslarni bozor raqobatida muvaffaqiyatli qilishda katta rol o'ynaydi. Yangi mahsulotlar yoki xizmatlar yaratish orqali kichik bizneslar o'z raqobatchilaridan ajralib turishlari mumkin. Yangi texnologiyalar, yangi ishlab chiqarish usullari yoki marketing strategiyalarini qo'llash orqali kichik bizneslar bozorga yangi mahsulotlarni kiritib, o'z o'rnini mustahkamlashi mumkin. O'zbekiston bozorida innovatsiyalar orqali kichik bizneslar xarajatlarni kamaytirish va mahsulotlarining sifatini oshirish imkoniyatiga ega bo'lib, shu bilan birga raqobatni yengib o'ta oladi.

Mijozlar bilan aloqalarni yaxshilash va marketing

Innovatsiyalar marketing sohasida ham o'z aksini topadi. Raqamli marketing, ijtimoiy tarmoqlar orqali reklama qilish, onlayn savdo platformalarini yaratish kichik bizneslarga yangi mijozlarga erishish imkoniyatini beradi. Bu nafaqat mahsulot yoki xizmatlarni keng auditoriyaga taqdim etishga yordam beradi, balki mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlashga, ularning fikrlarini olish va talablariga moslashishga imkon yaratadi. O'zbekistonda kichik bizneslar uchun onlayn platformalarda sotish va xizmat ko'rsatish, shuningdek, marketingning innovatsion usullarini qo'llash tobora muhim ahamiyatga ega bo'lmoqda.

Barqaror o'sish va iqtisodiy rivojlanish

Innovatsiyalar kichik bizneslarni nafaqat qisqa muddatli foyda olishga, balki uzoq muddatli o'sish va rivojlanishga yo'naltiradi. Texnologik yangiliklar va yangi biznes modellarini joriy etish kichik bizneslarning bozordagi pozitsiyalarini mustahkamlash va barqaror o'sishni ta'minlashga yordam beradi. O'zbekistonda innovatsiyalarni qo'llash orqali kichik bizneslar global bozorlarga chiqish imkoniyatini topishi va raqobatbardoshligini oshirishi mumkin. Bunday yondashuv kichik bizneslarni nafaqat o'z ichki bozorlarda, balki xalqaro miqyosda ham muvaffaqiyatli qiladi.

Yangi ish o'rinlarini yaratish va ijtimoiy barqarorlik

Innovatsiyalar kichik biznesda yangi ish o'rinlarini yaratishda ham muhim rol o'ynaydi. Yangi texnologiyalarni joriy etish va innovatsion bizneslar yangi ish joylari va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Innovatsion faoliyat nafaqat iqtisodiy barqarorlikni, balki jamiyatda yangi ijtimoiy imkoniyatlar yaratishni ham ta'minlaydi. Kichik bizneslarda innovatsiyalarni tatbiq etish orqali mahalliy iqtisodiyot rivojlanadi, yangi ish o'rinlari ochiladi va ijtimoiy farovonlik oshadi.

Innovatsion faoliyatning to'siqlari va ularni bartaraf etish

Kichik bizneslarda innovatsiyalarni amalga oshirishda bir qator to'siqlar mavjud. Bu to'siqlar orasida moliyaviy resurslar yetishmasligi, innovatsion faoliyatga nisbatan past darajadagi bilim va tajriba, shuningdek, infratuzilma va yuridik muammolarni ko'rsatish mumkin. Biroq, davlat tomonidan taqdim etilayotgan moliyaviy qo'llab-quvvatlash, treninglar, maslahat xizmatlari va raqamli infratuzilmaning rivojlanishi bu to'siqlarni engishga yordam beradi. O'zbekiston hukumatining kichik biznesni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan siyosati innovatsiyalarni tatbiq etishda muhim yordam beradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, innovatsiyalar kichik biznesni rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. O'zbekistonda kichik biznesning iqtisodiy ko'rsatkichlarini oshirish uchun innovatsion texnologiyalarni kengaytirish, ular orqali ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirish, shuningdek, yangi bozorlar va mahsulotlar yaratish zarur. Bunday yondashuv kichik bizneslarning iqtisodiy o'sishi, raqobatbardoshligini kuchaytirish va uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta'minlashga yordam beradi. Kichik bizneslarni qo'llab-quvvatlashda innovatsiyalarga asoslangan strategiyalarni amalga oshirish mamlakatning umumiy iqtisodiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini 2024-2025-yillarda amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori, 13.03.2024 yildagi 128-son.
2. Internet manbalari asosida muallif ishlanmasi
3. B.B.Ibrohimov: “O'zbekistonda tadbirkorlik subyektlarida innovatsiyalarni joriy etishning iqtisodiy samaralari”